



# Extrait de la revue **SingulierS** du 3<sup>ème</sup> trimestre 2007

Revue des parlers romans de la province de Luxembourg

Editeur responsable: P. Otjacques, rue de la Hette 19 - 6840 Neufchâteau

**Rubrique : Contes èt racontroûles d'Ârdène**

## In mistère a Viance

Témoignage recueilli à Villance,  
chez Jeanne ANTOINE-DEFOSSÉ

Dju va v' raconter ène istwâre. Ç' èst ma grand mère ki m' lè raconté lèye min.me.

A Viance, i gn-avot deûs vîs djins ki dmèrint dins ène môjon ou dbout du viadje.

In djoû al nut', i vnint d' achèver d' souper, i wèyèt in rat, û putot l' ombrîre d' in rat, ki s'purmon.not al coupète du mèr du l' cwîsine. I fjot l' toûr du l' môjon, pwîs kant il arivot ô dzeû du l' tchuminêye, i s' arètôt èt i lès rwètôt in moumint.

Lu preumî djoû, i n' su sont nin rtoûrné. Mês come ça arivot tous lès djoûs, ça l'z-è san.né drole. Il ont dit k' i n' è côzrint a pèrson.ne. Mês la fame, come toutes lès fames d' alieûrs, n' è seû s' tère : èle l' è dit al vèjine, ki l' è dit ôs-ôtes djins. Cand on l' è seû dins l' viadje, lès djins sont curieûs, hin ! I gn-è dès cés k' ont volu n-aler vèy.

In djoû, èn-ome î è sté avu in fuzik, mês cand il è veû l' rat, û l' ombrîre, il è sortu, èt i n' è pus ruvnu. Kékes djoûs pus tôrd, ène fame è vnu avu du l' bènite êwe... Mês l' rat n' è nin vnu !

In djoû, lu frère du l' ome è dit : « c' èst dès crakes » ! Èt il è sté vèy ossi. Ô moumint ku l' rat è-st-arrivé ou dzeû du l' tchuminêye, il è grètè s' musê avu sès pates du dvant an lès rwètant. L' ome s' è sôvé an criant èt i n' è jamês pus ruvnu.

Al fin, lès pôves djins avint peûr. Mossieû l' curé astot vòye a Lourdes. C' astot in Père ki l'ramplaçot. In djoû k' i passot dvant l' môjon, la fame lî è raconté. Il è dit : « je vais bénir votre maison, et soyez tranquille » !

A pôrti d' adon, on n' è pus rin veû. K' èst-ç' ku ç' astot ? On n' l' è jamês seû. I gn-avot dès djins ki d'jint ku ç' astot l' diâle. Dju crwâs bin ku ç' n' astot nin l' diâle, pace ku l' diâle èst pus gros k' in rat, hin ! K' èst-ç' ku ç' astot ? Mistère !

### **Malêjis mots**

**crake** = blague / **coupète** = sommet / **lèye** = elle / **ombrîre** = ombre / **tchuminêye** = cheminée